Gemeente Montfoort

RAADSVOORSTEL
ter besluitvorming in de raad

Zaaknummer	380293	Datum Raadsvergadering	4 november 2024
Onderwerp	Drie gevallen uitzonderen van de 'Notitie Adviesrecht gemeenteraad en verplichte participatie bij afwijkingen omgevingsplan"	Datum commissievergadering	21 oktober 2024
Portefeuillehouder	Wethouder C.L. Jonkers		
Raadscommissie	Ruimte		

Voorstel
- De "Notitie Adviesrecht gemeenteraad en verplichte participatie bij afwijkingen omgevingsplan" te voorzien van een extra passage waarin de volgende gevallen worden uitgezonderd:
  1. Een voorgenomen weigering van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit.
  2. De tijdelijke opvang van Oekraïense ontheemden.
  3. De bouw van flexwoningen op de locatie de Bleek fase 2.

Kernboodschap
Gelijktijdig met de inwerkingtreding van de Omgevingswet (Ow) is op 1 januari 2024 de 'Notitie Adviesrecht gemeenteraad en verplichte participatie bij afwijkingen omgevingsplan' (hierna: de notitie) van toepassing geworden. De notitie bestaat uit een lijst van gevallen waarvoor advies van de gemeenteraad nodig is, de uitgebreide voorbereidingsprocedure van toepassing wordt verklaard en participatie verplicht is voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (hierna: BOPA). Uit de notitie volgt dat het adviesrecht, de uitgebreide voorbereidingsprocedure en de participatieplicht ook geldt voor voorgenomen weigeringen van een BOPA, bij de tijdelijke opvang van Oekraïense ontheemden en bij de bouw van flexwoningen op de locatie de Bleek fase 2. Om te voorkomen dat initiatiefnemers onnodige legeskosten maken bij weigering van een BOPA , of de vergunning voor tijdelijke opvang van Oekraïners verloopt zonder dat een nieuwe tijdig is verstrekt en het proces voor de vergunningverlening (BOPA) voor de bouw van flexwoningen in De Bleek fase 2 stagnatie oploopt is het voorstel om de drie genoemde gevallen uit te zonderen van het adviesrecht, de toepassing van de uitgebreide voorbereidingsprocedure en de participatieplicht.
Op 27-11-2023 in de commissievergadering toegezegd door het college om de lijst na de inwerkingtreding van de Omgevingswet na twee jaar te evalueren. Die uitgebreide evaluatie wil het college meenemen in 2025.

Bijlage(n)
Bijlage 1: Notitie adviesrecht inclusief voorgestelde uitzondering (zie pagina 6)

Aanleiding
U heeft op 11 december 2023 een besluit genomen over het adviesrecht, de uitgebreide voorbereidingsprocedure, de participatieplicht en de delegatiebevoegdheid betreffende het Omgevingsplan volgend uit de Omgevingswet. Hierbij is de notitie van 7 november 2023 vastgesteld. In deze notitie is een lijst van gevallen opgenomen waarbij adviesrecht van de gemeenteraad van toepassing is. Voor die gevallen is eveneens een uitgebreide procedure vereist en geldt een participatieplicht.

In het raadsvoorstel is aangegeven dat deze lijst na twee jaar vanaf inwerkingtreding wordt geëvalueerd. Vooruitlopend op een brede evaluatie constateren we dat er op korte termijn enkele aanpassingen gewenst zijn om knelpunten en onduidelijkheden te voorkomen. Het voorstel is dan ook om de onderstaande drie gevallen uit te sluiten van het adviesrecht, de uitgebreide voorbereidingsprocedure en de participatieplicht:

1. Op dit moment laat de notitie ruimte voor twijfel over de vraag of de lijst van gevallen ook geldt ten aanzien van voorgenomen weigeringen van omgevingsvergunningen voor een BOPA.

2. Daarnaast zijn er op de percelen IJsselveld 20, van Rietlaan 19, Hoogstraat 23 en Willeskop 77B in 2022 door het college van burgemeester en wethouders (hierna: college) omgevingsvergunningen verleend voor de tijdelijke opvang van Oekraïense ontheemden voor een periode van twee jaar. Aan het eind van 2024 zal er opnieuw over deze omgevingsvergunningen een besluit moeten worden genomen. Het college heeft de vergunningaanvragen destijds op reguliere wijze behandeld, zonder een verklaring van geen bedenkingen, van uw raad (voorganger adviesrecht gemeenteraad). De verklaring van geen bedenkingen was toen niet vereist. In dit voorstel gaat het enkel om Oekraïense ontheemden, de tijdelijke opvang van overige groepen zoals asielzoekers wordt niet uitgezonderd van het adviesrecht, de uitgebreide voorbereidingsprocedure en de participatieplicht.

3. Met het project 'Flexwoningen De Bleek fase 2' is ruimtelijk al ingestemd in diverse raadsbesluiten. In dit voorstel gaat het enkel om de bouw van flexwoningen op de locatie De Bleek fase 2, niet om de overige bouw van flexwoningen.

Gewenst resultaat
Op dit moment vallen voorgenomen weigeringen van een BOPA en de tijdelijke opvang van Oekraïense ontheemden en het project 'Flexwoningen De Bleek fase' onder het adviesrecht, de uitgebreide voorbereidingsprocedure en de participatieplicht. Dit is niet wenselijk. Onder het kopje 'Argumenten / Toelichting' leest u terug waarom dat niet wenselijk is.

Dit raadsvoorstel is gericht op het uitzonderen van zowel de voorgenomen weigeringen van omgevingsvergunningen voor een BOPA, de tijdelijke opvang van Oekraïense ontheemden als de bouw van flexwoningen ten aanzien van het project 'Flexwoningen De Bleek fase 2' van het adviesrecht, de uitgebreide voorbereidingsprocedure en de participatieplicht.

Argumenten / Toelichting

Argumenten voor uitsluiting van voorgenomen weigeringen bij een BOPA.

1.1. *Het college wijkt niet af van het door de raad vastgestelde kader, het omgevingsplan.*

Weigering van een omgevingsvergunning voor een BOPA betekent dat het college niet afwijkt van het door de raad vastgestelde kader, het omgevingsplan. Het zou daarom merkwaardig zijn als voor weigering een bindend advies van de raad nodig is.

1.2. Het uitsluiten van een weigering van het adviesrecht levert tijdswinst op.

Daarnaast levert het uitsluiten van een weigering van het adviesrecht, de uitgebreide voorbereidingsprocedure en de participatieplicht tijdswinst op. Doordat het adviesrecht bij weigeringen niet van toepassing zal zijn, hoeft de uniforme openbare voorbereidingsprocedure niet te worden doorlopen. Een uniforme openbare voorbereidingsprocedure kost veel

meer tijd, waardoor de aanvrager langere tijd in onzekerheid over zijn aanvraag verkeert. Bij uitsluiting van een voorgenomen weigering, kan het college sneller duidelijkheid verschaffen aan de eigenaar.

1.3. *Het uitsluiten van een weigering van het adviesrecht scheelt de aanvrager extra legeskosten.*

Voorts is in de Verordening op de heffing en de invordering van leges 2024 (hierna: de Legesverordening), geldend van 28-12-2023 t/m heden, vastgesteld dat bij de toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure de aanvrager een extra legesbedrag is verschuldigd van € 2.289,75 (artikel 2.32). Bij de toepassing van het adviesrecht van de gemeenteraad is er een extra legesbedrag van € 1.768,- verschuldigd (artikel 2.35). Deze bedragen is de aanvrager verschuldigd, ook bij een weigering van de omgevingsvergunning. Een aanvrager is daarmee ook bij weigering deze kosten kwijt terwijl het bijhorende proces inhoudelijk geen meerwaarde oplevert.

Argumenten voor uitsluiting van tijdelijke opvang van Oekraïense ontheemden.

2.1 Er is sprake van een noodsituatie.

Door de oorlog in Oekraïne is de noodzaak ontstaan om per direct noodopvang voor vluchtelingen beschikbaar te stellen in bestaande bebouwing. Als de uitgebreide voorbereidingsprocedure van toepassing is op zulke aanvragen, gaat daar erg veel tijd overheen die in een dergelijke noodsituatie niet beschikbaar is.

2.2. *De verlengingsprocedure wordt anders zwaarder dan de oorspronkelijke vergunningverlening.*

Het college heeft de eerdere omgevingsvergunningen zelfstandig verleend, met toepassing van de reguliere (korte) procedure. Dit was destijds, onder de 'oude wetgeving' mogelijk. Er zijn tegen deze vergunningen geen bezwaren ingediend. Als in het vervolg het adviesrecht en de uitgebreide voorbereidingsprocedure van toepassing is, wordt de procedure zelfs voor tijdelijke verlenging van de bestaande opvang zwaarder dan die voor de oorspronkelijke vergunning. Dat is bestuurlijk niet wenselijk. De uitgebreide voorbereidingsprocedure kent immers geen meerwaarde nu er geen bezwaren verwacht worden.

2.3. *De opvang van Oekraïense ontheemden is tijdelijk van aard.*

De opvang van Oekraïense ontheemden is tijdelijk van aard. Dit betekent dat het niet gaat om een permanente situatie. Het ruimtelijk impact is beperkter op het moment dat het gaat om een tijdelijke situatie.

2.4 *Er is sprake van een verhoging van de legeskosten.*

Daarnaast is zoals hierboven omschreven punt 1.3 ook van toepassing namelijk de verhoging van de legeskosten.

Argumenten voor uitsluiting van de bouw van flexwoningen op de locatie de Bleek fase 2.

3.1 Wederom voorleggen aan de raad middels adviesrecht kent geen meerwaarde.

De flexwoningen op locatie De Bleek fase 2 zijn ruimtelijk al akkoord bevonden door de gemeenteraad in de eerder genomen besluiten van 22 april 2024 ('Flexwoningen De Bleek fase 2'), 8 juli 2024 ('Flexwoningen De Bleek fase 2 instemming Provincie') en eveneens 8 juli 2024 ('Beeldkwaliteitsplan De Bleek'). Wederom voorleggen aan de raad middels adviesrecht kent daarmee geen meerwaarde.

3.2 Door dit plan uit te zonderen van het adviesrecht bereiken we dat de doorlooptijd van de procedure wordt verkort

Door dit plan uit te zonderen van het adviesrecht bereiken we dat de doorlooptijd van de procedure wordt verkort. Hierdoor kunnen de woningen sneller worden gerealiseerd en vergroten we bovendien de kans om de in het vooruitzicht gestelde subsidie van € 300.000,- te verzilveren.

3.3 De *meerwaarde voor de uitgebreide voorbereidingsprocedure is beperkt.*
Het participatietraject voor de flexwoningen is al doorlopen. Hierdoor is de meerwaarde voor de uitgebreide voorbereidingsprocedure beperkt. De reacties van omwonenden en belanghebbenden zijn in het kader van dit traject al opgehaald en betrokken.

3.4 Er is sprake van een verhoging van legeskosten.

Ook hier geldt wat hiervoor al is opgemerkt over de hogere legeskosten bij toepassing van de uitgebreide voorbereidingsprocedure.

Kanttekeningen en alternatieven
Het alternatief is dat de drie gevallen, of niet alle gevallen, niet worden uitgezonderd van de notitie.

Als er wordt besloten om de tijdelijke opvang van Oekraïense ontheemden niet uit te zonderen van de notitie, dan is het alternatief dat de huidige vergunningen aan het einde van het jaar aflopen. Het gevolg daarvan is dat het verblijf van de Oekraïense ontheemden die op dit moment op de percelen verblijven aan het eind van dit jaar niet meer legaal is. Dat zou betekenen dat de opvang moet worden beëindigd (zonder dat een alternatieve locatie voorhanden is) of dat er een gedoogsituatie ontstaat.

Daarnaast wordt, indien niet zou worden ingestemd met het uitzonderen van het project 'Flexwoningen De Bleek fase 2' van het adviesrecht, de doorlooptijd van de procedure langer (de gemeenteraad zal in een later stadium moeten besluiten een advies af te geven voor het project). De kans is groot dat we de in het vooruitzicht gestelde subsidie niet kunnen verzilveren.

Financiën
Het uitzonderen van het adviesrecht, de uitgebreide voorbereidingsprocedure en de participatieplicht op de drie bovengenoemde punten heeft financiële consequenties voor de gemeente. Dat komt omdat de te ontvangen leges voor een omgevingsvergunning waarop de reguliere voorbereidingsprocedure van toepassing is lager zijn dan wanneer de uitgebreide voorbereidingsprocedure van toepassing is. Echter, in desbetreffende situatie is ook minder ambtelijke inzet vereist nu de extra werkzaamheden voor de uitgebreide voorbereidingsprocedure en het adviesrecht niet uitgevoerd behoeven te worden.

Juridische gevolgen
Uitgangspunt van de Ow is dat de reguliere procedure van toepassing is op een omgevingsvergunning voor een BOPA. De voorgestelde uitzondering van de drie gevallen van het adviesrecht van de raad en daarmee van de toepasselijkheid van de uitgebreide voorbereidingsprocedure past binnen dit uitgangspunt van de Ow. Het wel of niet van toepassing verklaren van het adviesrecht en de uitgebreide voorbereidingsprocedure betreft een raadsbevoegdheid. Dit besluit staat inhoudelijk niet open voor bezwaar en/of beroep.

Planning en aanpak
Bijgevoegde notitie uit bijlage 1 bekendmaken volgens de reguliere wijze.

Communicatie / Participatie
De notitie adviesrecht inclusief voorgestelde uitzondering zal in het Gemeenteblad en op de gemeentelijke website worden bekendgemaakt.

Relatie met duurzaamheid/Maatschappelijk verantwoord ondernemen
N.v.t.

Toets inclusiviteit
N.v.t.

Gemeente Montfoort

Montfoort, 1 oktober 2024

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN MONTFOORT,

de secretaris,

M.H. van der Veer

de burgemeester,

mr. P.J. van Hartskamp-de Jong

Gemeente Montfoort | Kasteelplein 5 | 3417 JG Montfoort
Postbus 41 | 3417 ZG Montfoort | T 0348-476400 | info@montfoort.nl

www.montfoort.nl

Gemeente Montfoort

RAADSBESLUIT

In de openbare vergadering van 4 november 2024 heeft de gemeenteraad besloten:

1. De Notitie Adviesrecht gemeenteraad en verplichte participatie bij afwijkingen omgevingsplan te voorzien van een extra passage (Paragraaf 5) die als volgt luidt:
   5. Dispensatie adviesrecht, verplichte participatie en toepassen uitgebreide procedure
   De gemeenteraad heeft in de raadsvergadering van 4 november 2024 besloten om het college de mogelijkheid te bieden voor specifieke situaties dispensatie aan te vragen bij de Raad voor het toepassen van de adviesbevoegdheid (art. 16.15a onder b Ow), de uitgebreide procedure niet van toepassing te verklaren (art. 16.65 lid 4 Ow) en/of participatie niet verplicht te stellen (art. 16.55 lid 7).
   Het verzoek tot dispensatie moet betrekking hebben op specifieke situaties waarin het uitoefenen van het adviesrecht, de verplichte participatie en/of de uitgebreide procedure onevenredige gevolgen heeft of tot ongewenste effecten leidt. Een verzoek van het college voor dispensatie dient met redenen omkleed zo vroeg mogelijk, bij voorkeur al naar aanleiding van het vooroverleg, aan de raad gericht te worden. Dispensatie kan alleen plaatsvinden voorafgaand aan een formele vergunningaanvraag. Bij toekenning van dispensatie voor specifieke situaties blijft de adviesbevoegdheid van de Raad voor gevallen die in algemene zin onder het adviesrecht vallen, zoals beschreven onder punt 4 van deze notitie, onverkort van kracht.

2. Op grond van de dispensatiemogelijkheid, zoals opgenomen in lid 1, dispensatie te verlenen voor de volgende specifieke situatie:
   a. De verplichting tot adviesrecht in zake het verlenen voor een tijdelijke omgevingsvergunning voor de opvang van Oekraïense ontheemden op de locaties IJsselveld 20 te Montfoort, Van Rietlaan 19 te Linschoten, Willeskop 77B en Hoogstraat 23 (tot uiterlijk 1 september 2025), op grond van de urgentie tijdig voor het aflopen van de huidige tijdelijke vergunningen (december 2024) een nieuwe tijdelijke vergunning al te kunnen geven.
   b. De bouw van flexwoningen ten aanzien van het project 'De Bleek fase 2', op grond van het feit dat voor deze specifieke situatie al eerder participatie heeft plaatsgevonden.

3. In alle gevallen waar het adviesrecht, de uitgebreide procedure en/of verplichte participatie van toepassing is, geldt dit expliciet ook voor voorgenomen weigeringen, tenzij hiervoor dispensatie is verleend door de raad.

de griffier,

mr. S.G. Meijer

de voorzitter,

mr. P.J. van Hartskamp-de Jong

Gemeente Montfoort | Kasteelplein 5 | 3417 JG Montfoort
Postbus 41 | 3417 ZG Montfoort | T 0348-476400 | info@montfoort.nl
www.montfoort.nl